

Dosarul nr. 2rac-114/21

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. S.Aramă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Anton, V.Cotorobai, I.Țurcan)

ÎNCHEIERE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil” împotriva Primăriei orașului Cimișlia, Primarul orașului Cimișlia, intervenienți accesorii Inspeția de Stat în Construcții, Inspeția teritorială în Construcții „Centru”, Inspeția Ecologică de Stat, Inspeția Ecologică Cimișlia, Centrul Național de Sănătate Publică, Centrul de Sănătate Publică Cimișlia cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 7 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 15 martie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Cimișlia, Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu cu privire la încasarea solidară a venitului ratat în sumă de 407 550 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 25 aprilie 2016 Primăria or.Cimișlia, în persoana Primarului or.Cimișlia, Gheorghe Răileanu a eliberat SRL „Grand Oil” certificatul de urbanism pentru proiectarea stației multicarburant de alimentare a autovehiculelor și deservire a șoferilor în XXXXX, pe terenul bun imobil cu nr.cadastral XXXXX, cu destinația pentru construcții, aflat în proprietatea reclamantului.

A menționat că în ordinea acumulării tuturor actelor necesare pentru depunerea cererii pentru eliberarea autorizației de construire, cererea a fost primită de pîrîtul Primăria or.Cimișlia la data de 17 iulie 2016, însă această cerere nu a fost soluționată în termenul legal de 10 zile lucrătoare, fapt care i-a acordat reclamantului dreptul de a demara lucrările de construire, cu notificarea autorității publice locale și Inspeția de Stat în Construcții.

La etapa de finisare a lucrărilor de construire a fost convocată comisia de terminare a lucrărilor de construcție, la care fiind invitată autoritatea publică

locală nu a participat, fapt ce nu a împiedicat comisia să accepte terminarea lucrărilor, fiind întocmit procesul-verbal de terminare a lucrărilor nr.21 din 03.10.2016, totodată despre acest fapt au fost informați pîrîții.

A notat că ulterior au fost solicitate și obținute avizele de recepție finală ale organelor de resort, după care a urmat convocarea comisiei de recepție finală, conform ordinului nr. 11/14 din 09.11.16, pentru data de 10.11.2016, orele 13:00.

La data și ora stabilită reprezentantul autorității publice locale nu s-a prezentat. Iar prin scrisoarea nr.717 din 10.11.16, primarul or.Cimișlia, Gheorghe Răileanu a justificat neprezentarea reprezentantului faptul că este neautorizată construcția propusă spre recepție. Comisia de recepție finală a luat decizia de a accepta recepția finală în lipsa reprezentantului administrației publice locale, fapt care a fost adus la cunoștința Primăriei or.Cimișlia.

De asemenea s-a invocat că la data de 21 noiembrie 2016, fiind acumulate toate condițiile legale necesare pentru înregistrarea la OCT Cimișlia a dreptului de proprietate asupra construcției stației, a fost depusă cererea privind intabularea în registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a reclamantei asupra construcției stației. OCT Cimișlia a refuzat înregistrarea dreptului de proprietate pe motivul lipsei vizei pîrîtului, Primarul or.Cimișlia în procesul-verbal de recepție finală.

A menționat că refuzul OCT Cimișlia a fost contestat în instanță, astfel, la data de 30 ianuarie 2017 prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) s-a anulat refuzul OCT Cimișlia, cu obligația acestuia să înregistreze dreptul de proprietate a reclamantului asupra construcției.

SRL „Grand Oil” a relatat că datorită neșemnării procesului-verbal de recepție finală de către pîrîtul Primarul or. Cimișlia, obiectivul comercial al reclamantului a înregistrat venit ratat, pe care l-ar fi obținut în lipsa acțiunilor ilegale ale pîrîților.

Respectiv, SRL „Grand Oil” a considerat că este îndreptățit să încaseze de la pîrît venitul ratat începînd cu data de 19 decembrie 2016, adică data de cînd stația urma să funcționeze.

A solicitat SRL „Grand Oil” încasarea solidară din contul Primăriei or.Cimișlia și Primarul or.Cimișlia, Gheorghe Răileanu în beneficiul ei a sumei de 407550 lei cu titlu de venit ratat și a cheltuielilor de judecare a cauzei.

La data de 19 aprilie 2018 SRL „Grand Oil” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitînd încasarea solidară din contul Primăriei or.Cimișlia, Gheorghe Răileanu în beneficiul ei a sumei de 1323179,17 lei cu titlu de venit ratat și a cheltuielilor de judecare a cauzei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central acțiunea a fost admisă.

S-a încasat în mod solidar din contul Primăriei or.Cimișlia și de la Primarul or.Cimișlia, Gheorghe Răileanu în beneficiul SRL „Grand Oil” a sumei de 1 323 179,17 lei cu titlu de venit ratat, suma de 39 696 lei drept compensare a taxei de stat, suma de 12 600 lei drept compensare a cheltuielilor de expertiză judiciară.

Prin decizia din 7 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, s-a casat hotărârea din 20 decembrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că potrivit art.28 alin.(1) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09.07.2010, în vigoare la data refuzului Primăriei or.Cimișlia din 09 noiembrie 2016, construcțiile executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, a documentației de proiect și a autorizației de construire se consideră construcții neautorizate.

În corespundere cu art.2 al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09.07.2010, autorizația de construcție reprezintă un act, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcție în temeiul și cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect elaborate și verificate.

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02.02.1996, recepția construcțiilor este obligatorie și constituie certificarea realizării acestora pe baza examinării lor nemijlocite, în conformitate cu documentația de proiect și execuție și cu alte documente cuprinse în cartea tehnică a construcției.

Procedura de recepție a construcțiilor este reglementată prin Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23.05.1996.

Instanța de apel a menționat că nu denotă la caz existența unei inacțiuni ilicite din partea Primăriei or. Cimișlia, astfel încât în speță să fie aplicabil art.1404 Cod Civil (în redacția de până la 01.03.2019), în temeiul căruia prima instanță a admis acțiunea. Aceasta deoarece potrivit alin.(1) a acestei norme de lege se repară integral de autoritatea publică prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei.

Instanța de apel a reținut că pentru angajarea răspunderii pentru prejudiciul cauzat printr-un act administrativ sau nesoluționarea în termenul legal a unei cereri sunt necesare condițiile generale ale răspunderii delictuale, și anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal și vinovăția. La caz, însă nici această condiție nu este întrunită, pentru că nu există o faptă ilicită din partea autorității publice locale în persoana Primăriei or. Cimișlia.

Prin urmare, venitul ratat constituie lipsa obținerii unor foloase patrimoniale pe care partea vătămată le-ar fi obținut, lipsa de sporire a patrimoniului, deși acesta putea și trebuia să sporească, dacă nu ar fi fost săvârșită fapta ilicită.

Astfel, persoana păgubită trebuie să dovedească încălcarea obligației, mărimea beneficiului care nu a fost obținut din cauza încălcării obligației, precum și legătura causală între neexecutare și venitul ratat.

Iar în situația în care, în certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 29 eliberat s-a indicat expres că pe terenul cu nr. cadastral XXXXX, proprietate privată a solicitantului în planul urbanistic general este preconizat bloc administrativ cu oficii și nu poate fi amplasată o stație de alimentare cu combustibil, deoarece terenul se află în zona rezidențială a orașului și nu poate fi respectată distanța obligatorie până la casele de locuit (f.d.5) și SRL „Grand Oil” a construit fără a-i fi eliberată o autorizație de construire, nu se demonstrează o faptă ilicită, inacțiune ori vreo încălcare a vreunei obligații din partea Primăriei or.Cimișlia. Or, existența hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 30

ianuarie 2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 nu implică în mod automat și dreptul de a solicita venitul ratat.

La 23 februarie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat și elucidat obiectiv toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei inclusiv a interpretat în mod eronat legea.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 07 noiembrie 2019 și a fost expediată participanților la proces la 11 decembrie 2019 (f.d.165, vol.II), însă la materialele dosarului lipsește dovada recepționării deciziei recurate de către recurentă. Prin urmare recursul declarat la 23 februarie 2021 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 20 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia, însă în termenul stabilit nu a fost depusă referința.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține

că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru